

BUDAPESTI
S A K K - S Z E M L E .

FOLYÓIRAT A SAKKJÁTÉK KÖRÉBŐL
MEGJELENIK MINDEN HÓ 1-ÉN.

Országos Széchényi Könyvtár

KIADJA

A „BUDAPESTI SAKKOZÓ-TÁRSASÁG.”

BUDAPEST,
KAUFMANN JÓZSEF KÖNYVNYOMDÁJA
V., Mária Valéria-utca 15.

A „BUDAPESTI SAKK-SZEMLE“

előfizetési ára

egy évre **2** frt, fél évre **1** frt.

A megrendelések a kiadóhivatalba küldendőek:

Budapest, IV., Koronaherceg-utca **2.** szám
I. emelet.

Diagrammok, feladványok és hadállások feljegyzésére meg-
rendelhetők **Kaufmann József kő- és könyvnyomdájában,**
Mária Valéria-utca 15.

200 darab ára **90** kr., 500 darab ára **2** frt.

BUDAPESTI SAKK-SZEMLE.

Kiadja a „Budapesti Sakkozó-Társaság.”

Felelős szerkesztő: MAKOVETZ GYULA.

Előfizetési ára egész évre 2 frt
félvre 1 frt. Az előfizetések a
„Budapesti Sakk-Szemle” kiadó-
hivatalába — **Koronaherceg-
utca 2. sz., I. emelet** —
küldendők.

Julius hó.

A lap szellemi részét illető
közlemények a szerkesztőhöz
Budapesten, koronaherceg-
utca 2. szám alá küldendők.

Klapka mint sakkjátészó.

— írta Exner Győző. —

Annak az alkalmából, hogy szabadságharcunk eme férfias alakja is sirba szállott, a napi lapok élete történetének az elbeszélésibe helyen-
kint sok apró vonást szóttek. Nem csuda azonban, hogy ily sokoldalú
egyéniségnél néhány figyelemre méltó közül több mellékes adat, jellem-
vonás nem jutott a napi sajtó biografusainak tudomására. Egy ilyen
nem érdektelen adat az, hogy a tábornoknak késő napjaiban is kedves
időtöltése volt a sakkozás. Magam, aki e gondolkodó játékot már régebben
megkedveltem s rendszeren tanulmányozgatom, e részt személyes adatokkal
rendelkezem. Az öreg úr a magyar fővárosban való tartózkodásakor
atyám házához gyakrabban ellátogatott s minket, fiatalokat, akik ott
egész privát klubbot szerveztünk, föl-fölszólított egy-egy sakkpartira.
Dilettáns volt persze, de nem közönséges. És amint az egyéni jellem
s a gondolkozásmód visszatükröződik e játékokban azon határokon belül,
amelyekig művészetének a gyakorlatával jutottunk, úgy lehetett egyben-
másban nála is ráismerni a sakkistából a generálisra. Mint afféle filológus
ember, megszoktam, hogy a forrásokhoz ragaszkodom. Naplót és sakk-
naplót már régebben írok; most kikerestem a reá vonatkozó följegyzé-
seket s talán szabad közzétennem abban a megnyugvásban, hogy ezt
senki sem fogja személyem előtérbe tolásának magyarázni, csupán tárgyi
igazságnak venni, mert e nélkül hamis volna a kegyelet a visszaemlé-
kezésben. Idézek pedig szószerint, noha akkori jegyzeteim nyelve ma
bennem az irodalom tanítóját furcsán érinti; jobban irhattam volna
akkor is, de hiszen csak magamnak szántam volt.

Sakknaplóm adatai 1883. június 10.-étől 1884. nyárhó 27.-éig érnek.
A folytatás 1887. október 18.-ától fogva van meg, de ebben már nincs
vele váltott játszám.

1883. június 20. E. Gy-t Klapka György megmattolta (gyors játszma.)

Június 21. E. Gy. pat lón K. Gy. által (gyors játszma.)

Julius 2. K. Gy-öt mattá E. Gy. tev. — E. Gy-öt K. Gy. tev.
mattá (gyors játszma.) — K. Gy. mattot adott E. Gy-nek (gyors játszma.)

Julius 23. E. Gy. megmattolta volna K. Gy-öt, ha ez engedelmével
vissza nem veszi kiütött vezérét, mely után ő adott mattot.

Augusztus 3. E. Gy-öt több igen fontos húzás visszavonása után megmattolta K. Gy. — E. Gy. egy döntő húzás visszavétele után megmattolta K. Gy-öt.

Szeptember 18. K. Gy. megmattolta E. Gy-öt (szép, de elhamarkodott.)

Szeptember 27. E. Gy-nek a játszmát feladta K. Gy.

December 22. E. Gy. a játszmát feladta K. Gy-nyel.

1884. január 8. E. Gy-nek a játszmát föladta K. Gy. — E. Gy-nek a játszmát föladta K. Gy.

Tavasztó 8. E. Gy. megmattolta K. Gy-öt.

10. E. Gy-nek a játszmát föladta K. Gy.

22. E. Gy-nek a játszmát föladta K. Gy. — E. Gy. a játszmát föladatta K. Gy-nyel.

Nyárelő 2. K. Gy-nek a játszmát föladta E. Gy.

Idevágó helyek a naplóból:

1893. június 20. Játszottam Klapkával, mattot adott; ő az első jó játosz, akivel játszhatom; én tudok játszani, ő meg jól tud játszani.

Julius 2. Kl-t mégis csak sikerült nagynehezen megvernem egyszer.

Szeptember 27. Kl. itt volt ebéden. Vele szép sakkozni, főképp Kornél öcsémrel mérközött győztesen; a játékok mindkét részről igen szenvedélyesen vívattak, ami rendkívüli érdeket kölcsönzött a dolognak. Megmutatta a sakokban, mint mondta is, hogy ő akkor ér valamit, akkor erős csak, mikor veszély van, mikor rosszul megy a dolga, — így volt egész életében.

1884. április 24-étől május 4-éig himlőben feküdtem; aztán még hetekig nem érintkezhettem senkivel a veszedelmes betegség ragadós természete miatt. Egyedül az öreg úr nem engedte, hogy visszatartsák, azt mondta: neki már nincs mit félnie a haláltól — s bejött a himlős szobájába, oda ült vele az asztalkához és rakosgattuk a bábokat; hajlott korátul reszketeg kézzel „a bácsi“, pontozottal a himlőnek még friss foltjaitul én; s mikor jött, mikor ment, mindig nyujtotta a kezét, de én nem fogadtam el.

Későbbben is gyakran megfordult még nálunk, jegyzeteim azonban nem említik, hogy sakkoztunk volna. Mi, fiatalok, szakszerűen foglalkozva a sakkkal, beleerősödtünk; az öreg úr pedig, bár kitűnő ötletei és meglepő kombinációi voltak, napról-napra többet nem vett észre; ha győzött, gyorsan győzött, egy rejtett fordulattal, de a szívós ellenállást, a tervszerű előnyomulást nem bírta ki. Az öcsémrel jobban szeretett játszani, temperamentumuk inkább összevágott s mint a német mondja: „verpicht“ volt a mérközésük; „kis Philidor“-nak szokta volt őt nevezni. Szerény, beismerő ember létére nem bánta aztán, ha több partit veszített is, de arra törekedett, abban találta az örömét, hogy az utolsót mégis ő nyerje meg s az analízisban beérte azzal, ha egy győző variánst találunk a számára.

Világlátott életéből feszült figyelemmel hallgattuk az elbeszéléseket, mert a sakkból kifogyván, erre szokott kerülni a sor. Emlékezőseiben szívesen időzött a tropikus keleten. Beszélt olykor való nagy szerencséről a játékokban s igen jellemző, amit erre vonatkozólag kijelentett: „Csak akkor próbáltam szerencsét, ha más utam-módom egyáltalában nem volt és reményem nem lehetett, hogy céloamat, pénz és segédeszközök

hiján, megvalósíthassam; pedig el kellett érnem! tehát egy végső elszánással kockára vetettem mindenemet. S mintha az akarat parancsolni tudott volna a szeszélyes szerencsének is: ez meghódolt nekem. De itt megállottam s mintegy hálából a kedvező sors iránt, szükség nélkül, elbizakodottan vagy határt nem ismerve sohasem hívtam ki a játék démonát: férfionérzetemet aláztam volna így meg!“ Eszmecserébe többször bocsátkoztunk az élet filozofiájáról; kedvenc filozófusa verulámi Bacon volt. Műveltségben, rutinban, társalgó finomságban különben francia volt, mint családja, melytől huzamosan élt távol, de annál szivebben beszélgetett gyermekeiről. A költők közül legjobban Petőfi tízes líráját szerette, a köztük esett összekoccanást kíméletesen tudta kimagyarázni a költő titán-természetéből s nyugodt részletezésével meggyőzte róla hallgatóit, hogy maga meglehetősen ártatlan volt a dologban. Rokonzás érzés vonta továbbá a magyar születésű, melaukhólikus Lenauhoz; neki magának is ismertem egy szép, német nyelvű költeményét, mely a csöndes, szelíd vagy hirtelen való, kevés fájdalmu halál boldogságáról dalolt a természet tárgyainál és lényeinél, a melyre ő is vágyódnék, de hiába, mert az ember szegény szive darabonkint törik meg! S eszembe jut a temetése és kísért engem a képzet, hogy szelleme megnyilatkozását lassan a különös esetben: kétszer temették, — darabonkint.

De hát ez már máshová vezetne, én csak arról akartam megemlékezni, hogy a komáromi hős szerette a hatvannégykockás harcmezőt is.

Nemzetközi sakkverseny New-Yorkban.

A new-yorki sakkverseny, amelyről már említést tettünk volt, folyó évi szeptember hóban csakugyan meg fog tartatni. A rendező-bizottság titkárától július hó közepe táján vettük a versenynek immár részletesen kidolgozott programját E programmból illetve az ahoz csatolt felhívásból a következőkről értesülünk.

A megtartandó verseny, amely a 7-ik amerikai nemzetközi sakkverseny lesz, a „Columbian Chess Congress“ címet fogja viselni. A sakkverseny fővédnökségét Cleveland Grover, az „Egyesült Államok“ elnöke vállalta el, aki játékunkat előszeretettel műveli. Ugyanő az első díj nyertesét arany éremmel fogja kitüntetni. A verseny védnökei továbbá Flower P. Roswell, New-York állam kormányzója és Gilroy Thos. F., New-York város főpolgármestere A díjak a következők:

I. díj	1000	dollár.
II. „	750	„
III. „	600	„
IV. „	450	„
V. „	300	„

Az első díj nyertese ezenfelül a „Champion of the World“ címet és Cleveland arany érmét is elnyeri. Abból a körülményből, hogy az első győztes a „Champion of the World“ címet is kivívja magának, kétségtelenül kitűnik, hogy Steinitz, e cím jelenlegi birtokosa, szintén részt fog venni a versenyen.

A programm egyéb pontjai szerint, ha csak 11 versenyző jelentkezik, a felek két-két játszmát fognak váltani, ha azonban legaláb

12 játszó vesz részt, akkor csak egy játszmat váltanak. A remis játszmákra nézve a programban az áll, hogy remis esetén a felek újabb játszmat kezdenek s ha ez is remissel végződik, még egy harmadik is lesz megjátszandó s csak ez számít mindenkinek $\frac{1}{2}$ egységet. Ez a követelmény kissé terhesnek látszik s azért nem is fog fentartatni. A hozzánk intézett meghívó levélben különben már az áll, hogy a remis játszmák ügyében a résztvevő mesterek többségének a határozatához fognak alkalmazkodni. A gondolkozási idő 15 lépésre egy óra. Hetenkint csak négy rendez játéknapp lesz. A többi napon a függő játszmák fejez-
tetnek be. az első díj semmiesetre sem osztatik meg.

A tét a versenyre 25 dollár, az óvadék is 25 dollár.

Megfejtések

a folyó évi 3-ik, 4-ik és 5-ik számban közlött feladványokhoz.

250. sz. feladvány. Dr. Gold Samu-
tól, New-Yorkban.

1) V b1—b6 F e3×f4 2) V b6—
d8† K f6—e5 3) V d8—h8†-matt.

1) F e3×b6 2) e2—e4 stb.

1) H a7—c6 2) V b6—c7 stb.

251. sz. feladvány. Ugyanattól.
1) V g2—b2 B b1×b2 2) B h5—b8
K a1—a3 vagy tetszés szerint. 3) B h8
—a8†-matt.

1) tetszés szerint. 2) B h5
—h8 stb.

252. sz. feladvány. Ugyanattól.

1) V g5—e3 B a3×a4 2) B b6×
b5† H a7×b5 3) H c4—b6†-matt.

2) K d5×c4 3) B b5—c5†-matt.

1) B a3×e3 2) B b6×b4 tet-
zés szerint. 3) H c4—b6 vagy e3†-matt.

253. sz. feladvány. Ugyanattól.

1) H b3—c5 H g2—f4 2) V a4—
d4† F a1×d4 3) e3×d4†-matt.

1) B e1×e3 2) V a4—e4†
d5×e4 3) H c5—e6†-matt.

2) B e3×e4 3) H c5×d3†-matt.

254. sz. feladvány. Ugyanattól.

1) V e8—b8 V c7×b8† 2) B d4—
d8† K e5—e4 3) H h7—g5†-matt.

255. sz. feladvány. Ugyanattól.

1) V e6—f5 V f7×f5 2) B e7—h7†
K h4—g4 3) B h7—h4†-matt.

1) H f1×h2 2) B e7—e4† K
h4—g3 3) F d8—h4†-matt.

256. sz. feladvány. Ugyanattól.

1) V a7—d7 V d8×d7 2) H e3—
d5† K f4—e4 3) H d5—f6†-matt.

257. sz. feladvány. Ehrenstein Mór-
tól, Budapesten.

1) V c6—a8 H b6×c4 2) H d4—b5
H c7×d5 3) H b5—c3†-matt.

2) H c7×b5 3) d5—d6†-matt.

1) H b6×a8 2) H d4—b3 stb.

1) H c7×a8 2) H d4—b5 stb.

1) F b1—d3 2) V a1—f1 stb.

258. sz. feladvány. Ehrenstein Mór-
tól, Budapesten.

1) H f3—d4 c5×d4 2) V f5—h3 F
e8—g6 3) F d3—e4† F g6×e4 4) V h3
—b3†-matt.

3) K d5×e4 4) V h3—f3†-matt.

1) F e8—g6 2) V f5×g6 stb.

259. sz. feladvány. Csapkés Árpád-
tól, Maros-Vásárhelyt.

1) H e5—c6 K d5×c6 2) d4×c5
tetszés szerint. 3) V b8—c8, c7 vagy b5
†-matt.

1) c4×d3 2) H c6×e7† K
d5—e4 3) f2—f3†-matt.

2) tetszés szerint. 3) V b8—
b4 vagy d6†-matt.

1) K d5×e6 vagy K d5×c5
2) H c6×e7 stb.

260. sz. feladvány. Kelemen József-
tól, Bodzán.

1) V g5—h6 g4—g3 2) V h6×f4†
K e3×f4 3) F c3—d2†-matt.

1) K e3—f2 2) V h6—h2†
K f2—f1 3) F d1—e2†-matt.

1) K e3×d3 2) V h6—f6 stb.

261. sz. feladvány. Lloyd Samutól,
New-Yorkban.

1) V a5—a2 F h6—g7† 2) K h8×
g7 B c4—c7† 3) F e6—d7†-matt.

2) B c4—g4† 3) F e6×g4
†-matt.

2) f6—f5 3) F e6—f7 vagy
g8†-matt.

262. sz. feladvány. Havasy Arthur-
tól, Budapesten.

1) F e1—d2 matt 3 változatban.

263. sz. feladvány. Walcott G. H.-tól.
1) V f2—b2 matt 6 változatban.

264. sz. feladvány. Davis H.-tól.
e5-ön világos bástya.

1) B e5—e3 matt 7 változatban.

265. sz. feladvány. Valle G. B.-tól.

1) H d4—b3 matt 4 változatban.

Megfejtéseket beküldtek: dr. Bretter Dániel, dr. Bozóky Ádám, Fellner József, Havasy Arthur, Sütő János Budapesten, Exner Győző Pozsonyban, Kelemen József Bodzán.

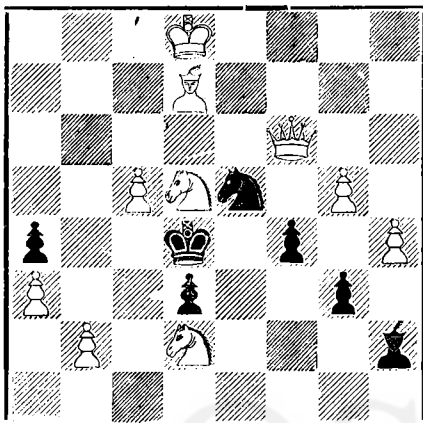
Feladványok.

E számunk 2 eredeti és 2 külföldi feladványt tartalmaz.

272. sz. feladvány.

Ehrenstein Mórtól, Budapesten.

Sötét.

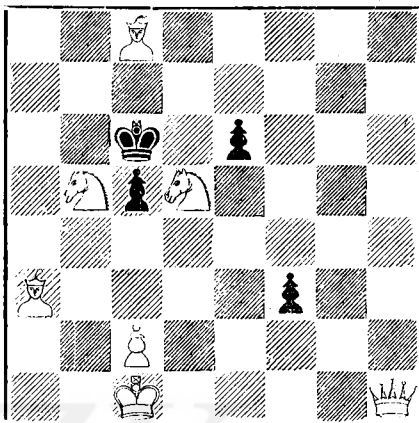
Világos.

Világos indul s a 3-ik lépésre mattot ad.

273. sz. feladvány.

Sütő Jánostól, Budapesten.

Sötét.

Világos.

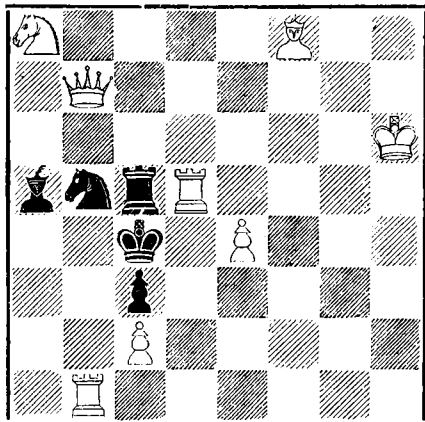
Világos indul s a 3-ik lépésre mattot ad.

274. sz. feladvány.

Clark W. A.-tól.

A „Hackney Mercury“ pályázatán
második díjat nyert.

Sötét.

Világos.

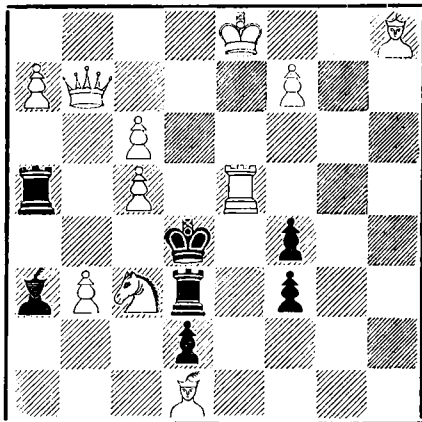
Világos indul s a 2-ik lépésre mattot ad.

275. sz. feladvány.

Heathcote G.-tól.

A „Hackney Mercury“ pályázatán
harmadik díjat nyert.

Sötét.

Világos.

Világos indul s a 2-ik lépésre mattot ad.

J á t s z m á k.

179. sz. játszma.

Megnyitás a vezérgyaloggal.

A Lasker-Showalter matchből.

I. match játszma.

Világos :

Sötét :

Lasker.

Showalter.

1) d2---d4	d7---d5
2) H g1---f3	H g8---f3
3) e2---e3	e7---e6
4) F f1---d3	b7---b6
5) H b1---d2	F c8---b7
6) H f3---e5	E lépés meggátolása
- véggett, mint Mason a British Chess Magazinban megjegyzi, célszerű sötétnek idejekorán pl. már a 4-ik lépésben F f8—d6-ot játszani.
6)	F f8---d6
7)	O---O
8) V d1---f3	c7---c5
9) e2---c3	V d8---c7
10) g2---g4	H f6---e8
11) V f3---b3	g7---g6
12) g4---g5	F d6×e5
13) f4×e5	H e8---g7
14) B h1---g1	H b8---d7
15) H d2---f2	B f8---c8
16) F c1---d2	a7---a6
17) V h3---f1	b6---b5
18) h2---h4	c5---c4
19) F d3---c2	B c8---f8

Showalternek e lépés megtételénél saját előadása szerint a következő folytatás lebegett szemei előtt: 20) H f3—h2 f7—f5 21) g5×f6 H d7×f6 22) e5×f6 V c7×h2 és sötét jól áll Lasker azonban mindezt szintén látta és következett:

20) V f1---h3	a6---a5
21) H f3---h2	b5---b4
22) H h2---g4	22) c3×b4-re követ-
- kezett volna Showalter szerint c4—c3 23) b2×c3 a5×b4 és sötét kitűnően áll.
22)	b4---b3
23) F c2---d1	Nem jó lett volna
23) a2×b3 c4×b3	24) F c2×b3

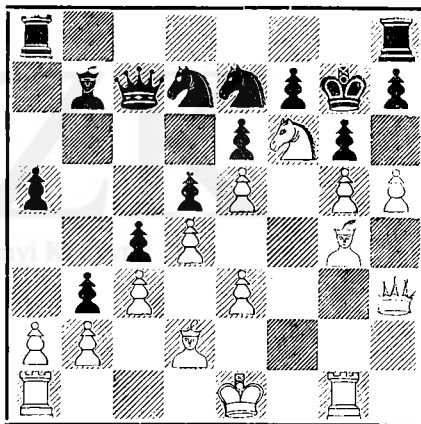
V c7—b6 25) B a1—a2 a5—a4 stb. miatt. (Times Democrat.)

23)	H g7---f5
24) h4---h5	K g8---g7
25) H g4---f6	B g8---h8
26) F d1---g4	H f5---e7

A sötét játszma semmikép sem tartható. A tett lépésre azonban világosnak módjában áll, azonnal eldönteni a játékot.

Hadállás sötét 26-ik lépése után.

Sötét Showalter.

Világos Lasker.

27) F g4×e6!	H d7×e5
28) d4×e5	f7×e6
29) V h3×e6	B a8---a6
30) h5---h6†	K g7---f8
31) V e6---d7!	V c7×d7
32) H f6×d7†	K f8---e8
33) H d7---c5	B a6---a7
34) a2×b3	c4×b3
35) B g1---f1	F b7---c6
36) H c5×b3	a5---a4
37) H b3---d4	B h8---f8
38) B f1---f6	F c6---d7
39) e5---e6	F d7---c8
40) H d4---b5	Sötét feladja.

180. sz. játszma.

A Walbrodt-Delmar matchből.

Utolsó match játszma.

Siciliai védelem.

Világos:	Sötét:
Walbrodt.	Delmar.
1) e2---e4	c7---c5
2) H g1---f3	H b8---c6
3) d2---d4	c5×d4
4) H f3×d4	g7---g6
5) F f1---e2	F f8---g7
6) H d4---b3	Ujtás, amely figyel-
	met érdemel. F c1---e3 itt a szo-
	kásos folytatás.
6)	H g8---f6
7) H b1---c3	d7---d6
8) O---O	O---O
9) f2---f4	F c8---d7
10) f4---f5	Steinitz szerint jobb
	volt F e2---f3 és azután esetleg
	F c1---e3, mert a huszár most elő-
	nyösen léphet e5-re.
10)	H c6---e5
11) F c1---f4	H f6---e8
12) V d1---d2	F d7---c6
13) B a1---d1	V d8---e7
14) F f4---h6	H e8---f6
15) F h6×g7	K g8×g7
16) V d2---f4	K g7---h8
17) f5×g6	f7×g6
18) V f4---h4	B f8---f7
19) K g1---h1	B a8---f8
20) H b3---d4	V c7---c8
21) h2---h3	F c6---d7
22) H d4---f3	H e5×f3
23) B f1×f3	V c8---c5
24) B d1---f1	F d7---e6
25) F e2---d3	V c5---e5
26) H c3---e2	g6---g5
	V e4×b2-re H e2---f4 következett
	volna.
27) V h4---h6	Hiba, amely a minő-
	ségbe kerül. Sötét azonban egyéb
	lépésekre is nyer legalább egy
	gyalogot.
27)	B f8---g8
28) B f3---f5	Az egyedüli mentség,
	B g8---g6 fenyegetett.
28)	F e6×f5
29) e4×f5	a7---a6
30) b2---b3	b7---b5
31) H e2---g1	B f7---g7

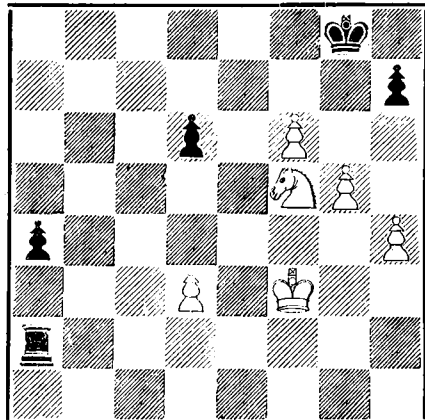
- Steinitz szerint H f6---e4 volt itt a legjobb folytatás, amire világosnak erős futárját a huszárért le kellett volna cserélnie. Steinitznek mint rendszeren, teljesen igaza van.
32) H g1---f3	V e5---g3
33) H f3---d4	V g3---h4
34) V h6×h4	g5×h4
35) B f1---f2	H f6---d5
36) H d4---f3	H d5---f4
37) F d3---f1	H f4---h5
38) F f1---d3	H h5---g3†
39) K h1---h2	B g8---f8
40) H f3×h4	e7---e5
41) B f2---f3	e5---e4!
- Jól kiszámított lépés.

42) B f3×g3	B g7×g3
43) K h2×g3	e4×d3
44) c2×d3	B f8---c8
45) K g3---f3	B c8---c2
46) g2---g4	B c2×a2
47) g4---g5	a6---a5
48) f5---f6	K h8---g8

Steinitz szerint fölösleges lépés, a5---a4 49) b3×a4 b5×a4 50) H h4---f5 B a2---c2 51) f6---f7 B e2---c8 52) H f5×d6 K h8---g7 volt a legegyszerűbb út a győzelemhez.

49) H h4---f5	a5---a4
50) b3×a4	b5×a4
51) h3---h4	

Hadállás világos 51-ik lépése után.
Sötét Delmar.

Világos Walbrodt.

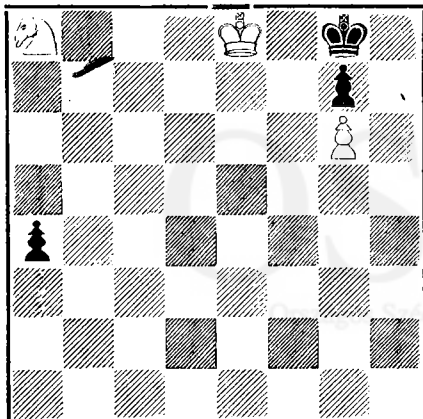
- 51) a5---a4
E lépésre az eddig oly kitűnően vezetett játszma veszve van. B a2-h2-re sötét könnyen nyert volna, mert az a-gyalog nem lett volna többé feltartható.
- 52) h4---h5 B a2---h2
B a2-b2-re következett volna 53) g5-g6 h7×g6 54) h5×g6 B b2-b7 55) H f5-e7† és világos nyer.

- 53) g5---g6 B h2---h3†
54) K f3---g4 h7×g6
55) h5×g6 K g8---f8
56) g6---g7† K f8---f7
57) K g4×h3 a3---a2
58) H f5---h6† K f7×f6
59) g7---g8 V a3---a2 V
60) V g8---h8† Sötét feladja.

Hadállások a budapesti sakköz-társaság tagjai által váltott játszmákból.

Sötét H. F.

Világos Altmann Márk.

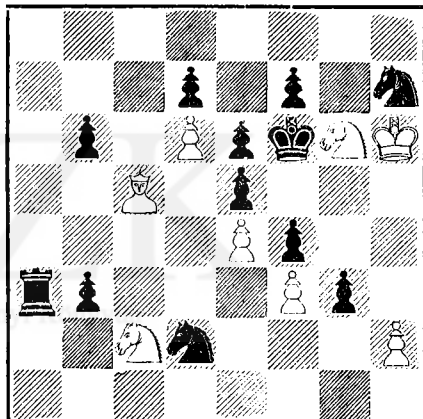
Világos indul. Megnyerheti-e sötét a játszmát vagy nem?

Megfejtés a jövő számban.

Végjáték Frankland N.-től.

(A „Strategie“ után.)

Sötét.

Világos.

Világos lép, hogyan végződik a játszma?

Megfejtés a jövő számban.

